

کردند و وارد بیمارستان ششم بهمن (۱۷ شهریور) شدند. آن‌ها نگهبانان بیمارستان را مجروح کردند و علاوه بر آن عکس‌های آیت‌الله خمینی را پاره و عکس‌های شاه را نصب کردند. علاوه بر آن تابلوی بیمارستان را که عنوان «بیمارستان ۱۷ شهریور» داشت را کردند. عده‌ای نیز پزشکان این

بیمارستان را که از پذیرش دفترچه‌های بیمه ارتش خودداری کرده بودند، تهدید کردند و ضمن شکستن شیشه‌های بیمارستان، شیشه‌های اتومبیل پزشکان را هم شکستند. یوسف متولی حقیقی در کتاب تاریخ معاصر مشهد در توضیح وقایع بعد از این حمله نوشته است: «بعد از این حمله، پزشکان بیمارستان ۱۷ شهریور اعلام کردند که اعتصاب ۷۲ ساعته‌ای را برگزار خواهند کرد. این پزشکان از طرف پزشکان سایر بیمارستان‌ها و مردم مورد حمایت قرار گرفتند. گروهی از مردم نیز به منظور حفظ جان پزشکان این بیمارستان از خطر حمله طرفداران سلطنت به نگهبانی از این بیمارستان پرداختند.»

بیشتر از هزار نفر برای تحصن

بعد از حمله به مسجد کرمان و آتش زدن آن، پزشکان مشهدی و جامعه پزشکی این شهر تصمیم گرفتند، بیمارانی که با دفترچه ارتش مراجعه می‌کنند را ویزیت نکنند. دکتر فرهودی از مبارزان سال‌های انقلاب مشهد با اشاره به این موضوع ادامه می‌دهد: «عصبانیت نیروهای ارتشی سبب شد تا گروهی با نام طرفداران شاه و سلطنت طلب‌ها و چماق به دست‌ها «جاوید شاه» گویان در میدان عدل خمینی جمع شوند، به سمت بیمارستان امام رضا (ع) بیایند و از در جنوبی به زور وارد بیمارستان بشوند و به پزشکان و بیماران حمله کنند. من روپوشم را بالا بردم و تکان دادم که ما با کسی سر جنگ نداریم، اما آن‌ها توجه نکردند و به زور وارد شدند. آن‌ها در طول مسیرشان در بیمارستان به اتومبیل‌ها ضربه

می‌زدند و با سرنیزه چرخ‌های ماشین‌ها را پاره می‌کردند. درگیری شدید بود. بعد از این واقعه همه پزشکان و پرستاران در مسجد بیمارستان چند روزی تحصن کردند، اولین گروه علما و روحانیون مبارز بودند که به آن‌ها پیوستند. آیت‌الله... مرعشی، شهید هاشمی نژاد و آیت‌الله خامنه‌ای همه آمدند.

این شاهد عینی حادثه می‌افزاید: شبی تا هزار نفر برای تحصن می‌آمدند و در اینجا می‌خوابیدند. اصناف هم تدارکات را برعهده گرفته بودند. یک عده داخل بیمارستان با چوب قدم می‌زدند تا در آن ۱۰ یا ۱۲ روزی که تحصن بود از مردم و پزشکان محافظت کنند. یادم هست روز چهارم دی ماه آیت‌الله خامنه‌ای می‌خواستند سخنرانی کنند، تریبون نداشتیم. یکی از آمبولانس‌ها را آوردیم، آیت‌الله... خامنه‌ای روی آن رفت و موفقیت تحصن را اعلام کرد.»

فعالیت اخلاک‌گران در

بیمارستان به نقل از ساواک

متولی حقیقی در کتاب تاریخ معاصر می‌نویسد: «حوادث آذرماه به ویژه حادثه بیمارستان ۱۷ شهریور و بیمارستان شاهرضا باعث شد تا انقلابیون مشهد تصمیم به تحصن در بیمارستان امام رضا (ع) بگیرند. متحصنان که در بین آن‌ها شخصیت‌هایی چون آیت‌الله خامنه‌ای، عباس واعظ طبسی و حسنعلی مروارید به چشم می‌خوردند، اعلام کردند تا خواسته‌هایشان برآورده نشود، آن‌ها را ترک نخواهند کرد. از جمله خواسته‌های متحصنین، عزل فرماندار نظامی مشهد

و محاکمه عوامل گلوله باران بیمارستان شاهرضا بود. این تحصن چند روز به طول انجامید. هر روز که می‌گذشت بر تعداد متحصنین افزوده می‌شد.»

دکتر فرهودی نیز می‌گوید: حضور علما، پزشکان، دانشگاهیان و گروه‌های مختلف مردم در بیمارستان شاهرضا، این بیمارستان را در آن ایام به مرکز اصلی انقلاب در مشهد و به تعبیر شیخان، رئیس ساواک خراسان مرکز فعالیت اخلاک‌گران تبدیل می‌کند که البته این نام را او بر بیمارستان و پزشکانش می‌گذارد. بعد از این وقایع و تحصن در بیمارستان امام رضا (ع) اعضای نظام پزشکی مشهد با صدور اعلامیه‌ای حمایت کامل خود را از متحصنین در بیمارستان شاهرضا اعلام کردند و گفتند دفترچه بیمه نیروهای مسلح را نخواهند دید. افراد ارتشی مانند سایر بیماران عادی مداوا خواهند شد. همچنین از ۲۵ آذر تا اطلاع ثانوی کلیه مطب‌ها و بیمارستان‌های خصوصی تعطیل خواهد بود.

این حادثه تنها به مردم و جامعه پزشکی و علما ختم نشده بود. پرسنل دیگر سازمان‌ها و ارگان‌ها هم اعلام همبستگی کرده بودند و این همبستگی برای دولتمردان سخت بود و باید چاره‌ای پیدا می‌کردند.

متولی حقیقی در این باره در کتابش این چنین نوشته است: «دولت از هزاری درواکنش تحصن گسترده مشهد در بیمارستان امام رضا (ع) هیئت‌ای برای بررسی اوضاع مشهد اعزام کرد. آیت‌الله... قمی این هیئت را به حضور نپذیرفت و پزشکان بیمارستان شاهرضا پس از مخالفت اولیه حاضر با ملاقات با این عده شدند. در این ملاقات اعضای هیئت از مردم مشهد

عذر خواهی کردند و جلسه با

شعار مرگ بر شاه به پایان رسید. در همین روز جمعیتی که تعداد آن‌ها ۱۴۰ هزار نفر تخمین زده شده بود در داخل و اطراف بیمارستان به سخنرانی هاشمی نژاد و خامنه‌ای گوش دادند و سپس در حرکتی نمادین تمثال شاه را که در جلوی بیمارستان نصب شده بود، کردند. و گروهی آن را به سمت بهشت رضا تشییع کردند. صبح روز ۲۶ آذر مانور تانک‌های ارتش و ماموران نظامی در سطح شهر نشان از تغییر در رفتار حکومت نظامی داشت. ابتدا چندین تانک بیمارستان شاهرضا را محاصره کردند و سپس تانک‌های کوچک‌تر، ماموران نظامی و انتظامی مواضع قبلی خود را در خیابان‌های مشهد اشغال نمودند. تعدادی از تانک‌ها و نفربرها به سمت چهارراه نادری و منزل آیت‌الله... شیرازی به حرکت درآمدند. این قبیل نقل و انتقالات تجهیزات و نیروهای نظامی با سیاست جدید ارتشید اظهار هزاری نخست‌وزیر نظامی که تصمیم گرفته بود تظاهرات مردم را به شدت سرکوب کند، ارتباط داشت. علاوه بر این اقدامات گروه‌های مختلف مردم و عده‌ای از دانشجویان با نادیده گرفتن اخطار ماموران ورود بیمارستان شاهرضا شدند. ماموران پس از درگیری با مردم ناگزیر از ترک محاصره شدند. در این درگیری‌ها شخصی به نام غلامحسین جارچی کارگر ۲۷ ساله اتوشویی که به شدت مورد ضرب و شتم ماموران ساواک قرار گرفته بود در بیمارستان شاهرضا بستری شد.»

دولت از هزاری در
واکنش به تحصن
گسترده مشهد
در بیمارستان امام
رضا (ع) هیئت‌ای برای
بررسی اوضاع مشهد
اعزام کرد. آیت‌الله...
قمی این هیئت را به
حضور نپذیرفت و
پزشکان بیمارستان
شاهرضا پس از
مخالفت اولیه حاضر
به ملاقات با این عده
شدند. در این ملاقات
اعضای هیئت از مردم
مشهد عذر خواهی
کردند و جلسه با
شعار مرگ بر شاه به
پایان رسید